

Tempuskongruens

Ett sätt att göra tempus mer begripligt är att dela upp det i olika tidsaxlar i **NU** eller **DÅ** beroende på vilken referenspunkt en händelse har, sett från talaren.

NU-systemet

påbörjad men ej avslutad aktivitet

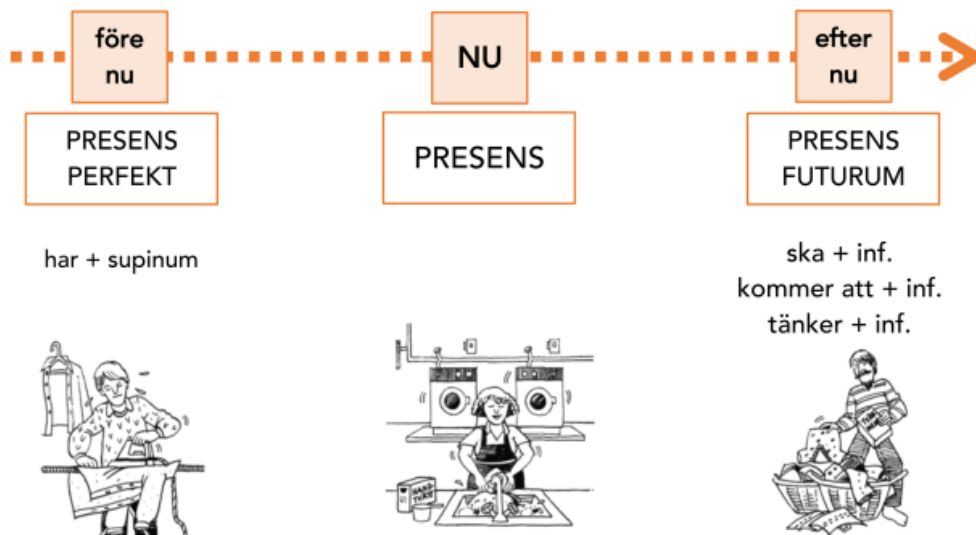
pågående aktivitet

framtida aktivitet

avslutad aktivitet men okänd eller pågående tidpunkt (idag, den här veckan, i år)

något allmänt

en vana

Det är tisdag idag och klockan är 11. Eva **tvättar** nu.
Per stryker; han **har tvättat**. Olle sorterar tvätt; han **ska tvätta**.

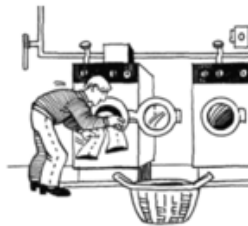
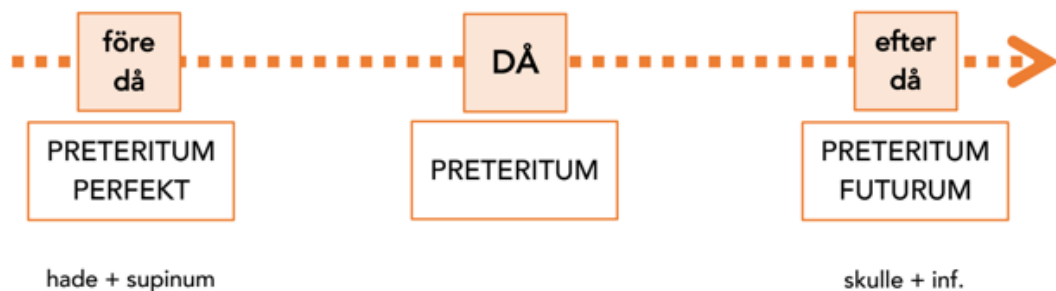
DÅ-systemet

avslutad aktivitet
före då

påbörjad men ej
avslutad aktivitet
före då

avslutad aktivitet och
bestämd, avslutad
tidpunkt, nämnd eller
underförstådd (igår,
1986, när jag var
barn)

aktivitet efter då

Det var måndag igår, och klockan var elva. Pontus **tvättade**.

Ana strök; hon **hade tvättat**.

Fabian sorterade tvätt; han **skulle tvätta**.

	DÅ		
Kalle	arbeta	igår kl. 19 spela fotboll	titta på TV
Uno	tvätta	igår kl. 8-16 jobba	hämta barnen
Eva	stänga dörren	i morse kl. 8 hänga kappan i arbets- rummet	ringa ett samtal
Patrik	höra danska på jobbet	i juni förra året hyra ett hus i Danmark	lära sig danska på en kurs
Tom	läsa bilannonser	förra veckan byta bil	åka till Italien
Åsa	sy en blus	i fredags sy en kjol	klä sig fin till en fest
Ulf	springa	i söndags kl. 17 sitta i parken och vila	gå hem

Igår jobbade Uno han hade tvättat många tallrikar. Han skulle hämta barnen nu.

I morse kl. 8 hängde Eva kappan i arbetsrummet efter att hon hade stängt dörren. Sedan skulle hon ringa ett samtal.

I juni förra året hyrde Patrik ett hus i Danmark. Han hade hört danska på jobbet och därför skulle han lära sig danska på en kurs.

Tom hade läst bilannonser eftersom han ville byta bil. Han skulle nämligen åka till Italien.

Sidan 110–111 i textboken

3 G

Jag är trött på Sverige. Jag har bjudit hit många vetenskapsmän och konstnärer men Sverige kommer aldrig att förändras. Jag har egna planer: Jag ska åka söderut till Rom. Där ska jag sitta under ett apelsinträd och filosofera och lyssna på musik.

är = presens

har bjudit = presens perfekt

kommer att förändras = presens futurum

förändras = infinitiv

har = presens

ska åka = presens futurum

ska sitta, ska filosofera, ska lyssna = presens futurum

3 H

FÖRE NU	NU	EFTER NU
har bjudit många...	är trött på Sverige	kommer aldrig att förändras
	har egna planer	ska åka söderut
		ska sitta och filosofera och lyssna på musik

3 I

FÖRE DÅ	DÅ	EFTER DÅ
hade bjudit många...	var trött på Sverige	skulle aldrig förändras
	hade egna planer	skulle åka söderut
		skulle sitta och filosofera och lyssna på musik

3 K

- 2 Först städade Felicia lägenheten, sedan ringde farfar på dörren.
- 3 Först repeterar Amir alla verb, sedan lyssnar han på musik.
- 4 Först satte Adriana på datorn, sedan ringde telefonen.
- 5 Först dricker Douglas kaffe, sedan tittar han på teve.